

COĞ203 SİNOPTİK KLİMATOLOJİ

Dr. Öğr. Üyesi Harun Reşit BAĞCI

Bu ders sunumu, eğitim maksadıyla Dr. Öğr. Üyesi Harun Reşit BAĞCI tarafından hazırlanmıştır. Hiçbir ticari amaç taşımamaktadır. Kullanılan görsellerden alıntı olanların kaynağı sunumda belirtilmiştir.

Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Coğrafya Bölümü,

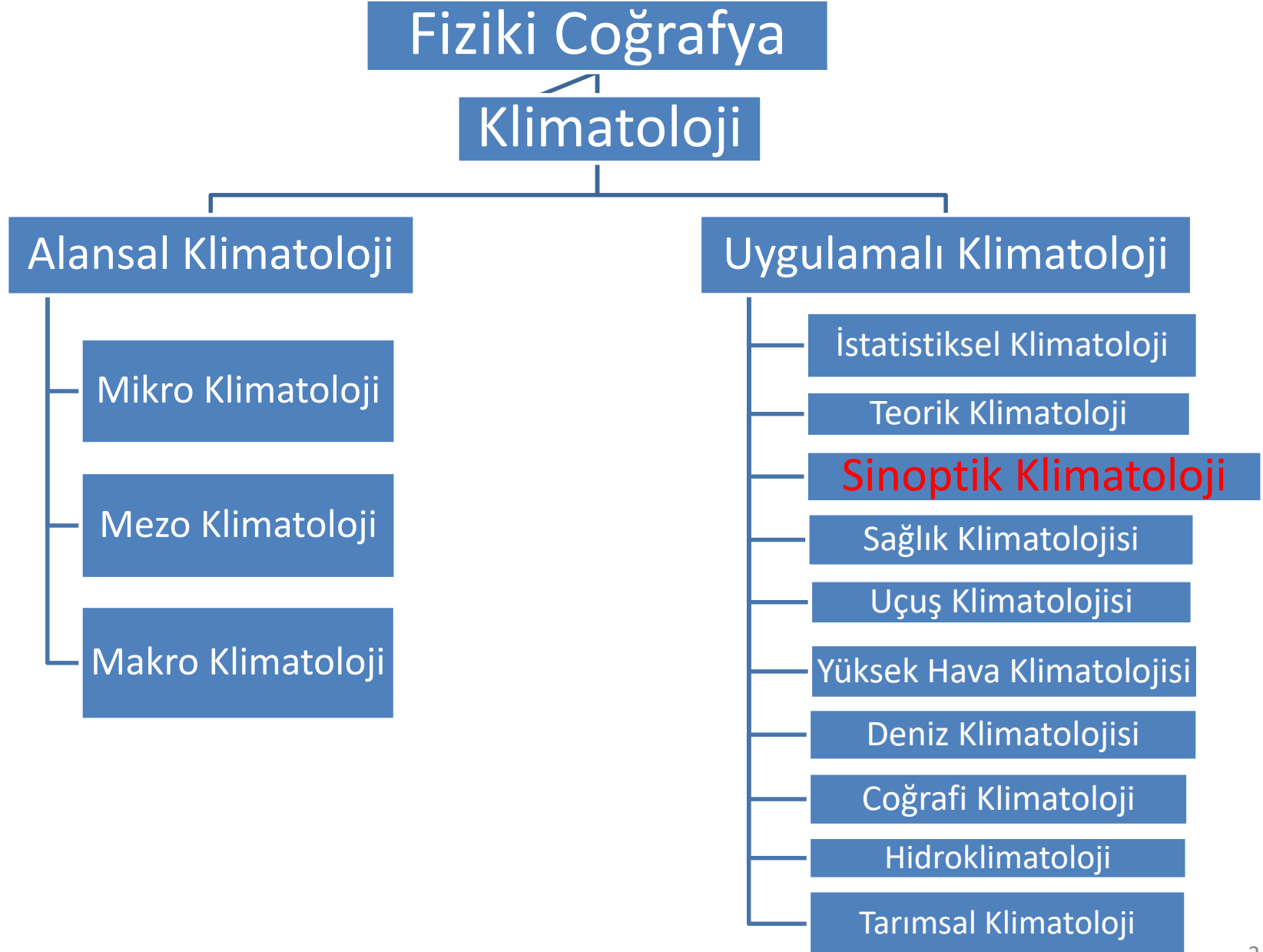
COĞ 203- Sinoptik Klimatoloji

2. Hafta

Haftalık Ders İçeriği

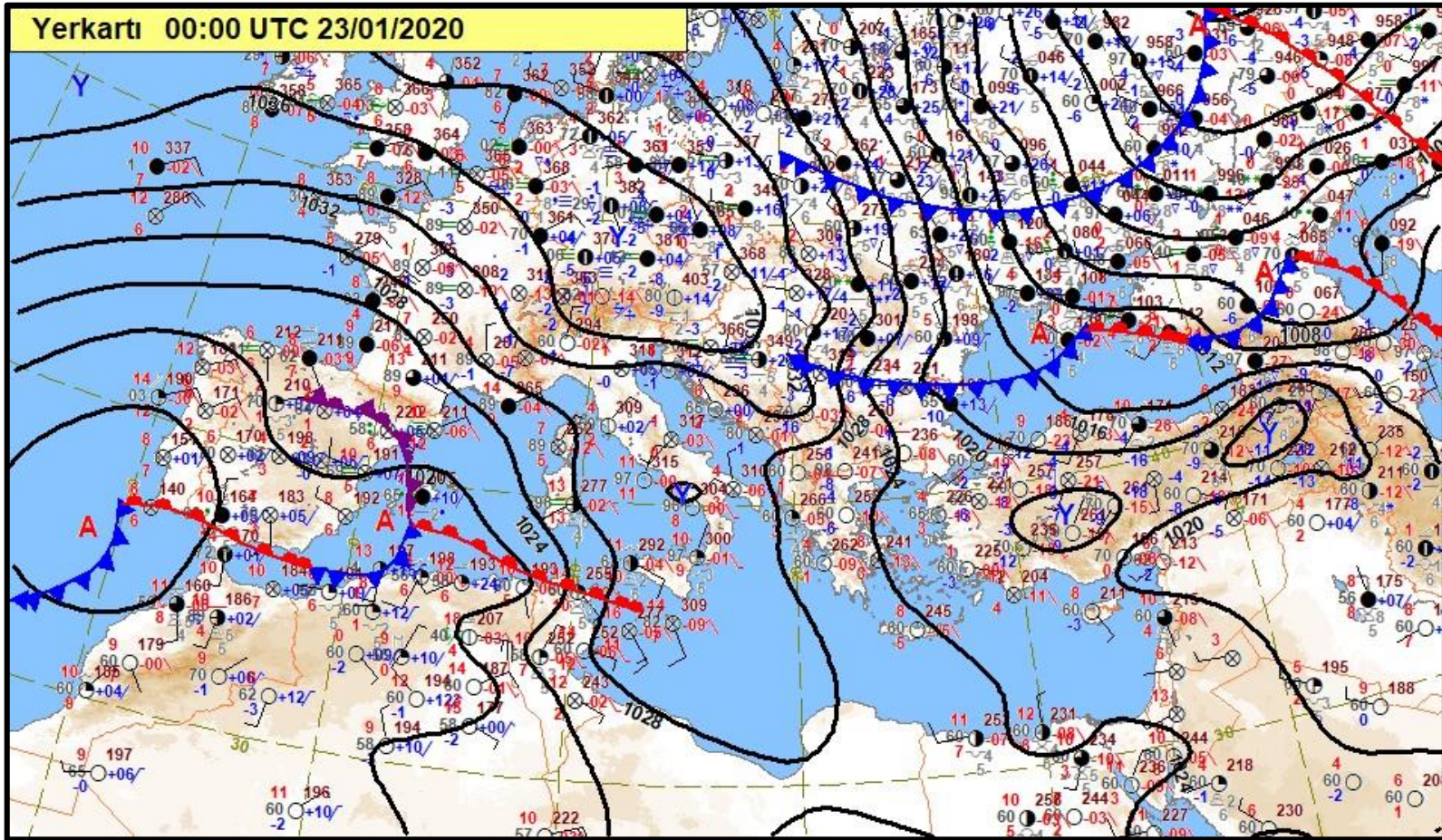
- Sinoptik Gözlem Nedir?
- Sinoptik Gözlem eřitleri Nelerdir?
- Sinoptik Gözlemler Nasıl Yapılır?
- Portolan Haritalar
- Sinoptik Haritalar Nasıl Hazırlanır?

Sinoptik Nedir?

- Sinoptik kavramı; uyumlu, mukayeseli anlamına gelen Yunanca *sinoptikos* kelimesinden doğmuştur.
- Meteoroloji örgütleri organize edilerek bütün dünyada aynı anda yapılan gözlemler sinoptik gözlem yada rasat olarak adlandırılmaktadır.

Kaynak:
<https://www.mgm.gov.tr/sondurum/guncel-haritalar.aspx>

Sinoptik Rasatlar

- Dünya Meteoroloji Örgütü tarafından organize edilen sinoptik rasatlar. Ulusal saat dilimlerine göre tüm Dünya'da aynı anda yapılmaktadır.
- Bu rasatlardan elde edilen veriler yardımıyla hava haritaları çizilmektedir.
- Ayrıca, elde edilen sonuçlardan klimatoloji araştırmalarında, iklim tiplerinin ve özelliklerinin açıklanmasında yararlanılmaktadır.

World Meteorological Organization
(Dünya Meteoroloji Örgütü)

[Kaynak: https://public.wmo.int/en/our-mandate](https://public.wmo.int/en/our-mandate)

Sinoptik Rasatlar

- Sinoptik rasatlara 1960'lı yıllardan sonra uydu görüntülerinin rasatlarda kullanılması ve yüksek atmosfer gözlemlerinin yapılmasıyla başlanmıştır.

<https://www.mgm.gov.tr/genel/meteorolojiyegir.aspx?s=20>

Sinoptik Rasatlar

- Sinoptik rasatlar GMT saatine göre ulusal saat dilimleri kullanılarak bütün dünyada aynı anda yapılır.
- Sinoptik rasatlar yapılırken Dünya çapında meteoroloji istasyonları WMO tarafından organize edilir.

Kaynak:
<https://www.nkfu.com/ulusal-saat-ve-saat-dilimleri-hakkinda-bilgi/>

Örnekler

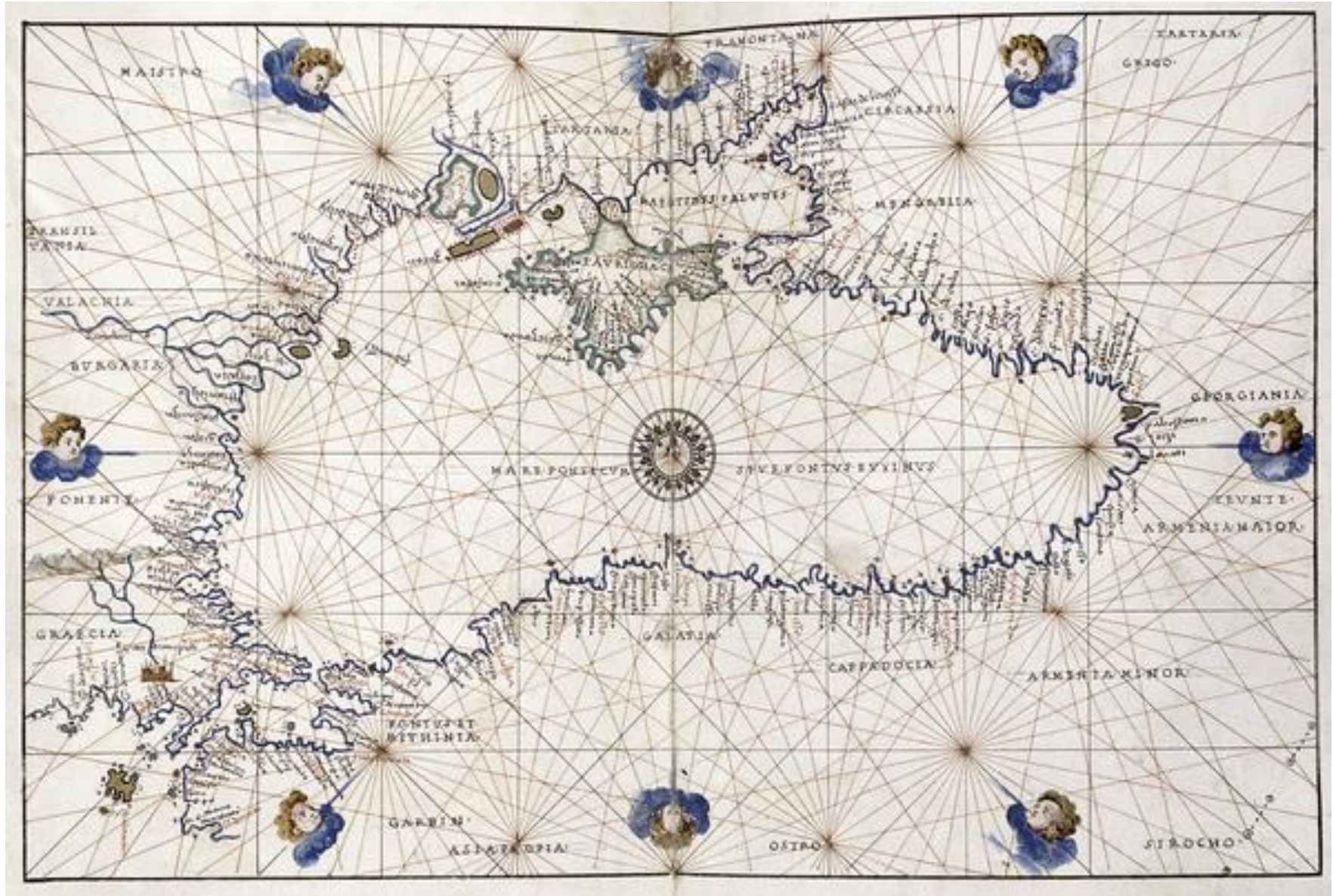
- -4. Saat diliminin merkez boylamı ve sınırlarını bulunuz?
- 8. Saat diliminin merkez boylamı ve sınırlarını bulunuz?
- GMT 12:00 da yapılan bir sinoptik rasat Türkiye'de kaçta yapılır?

Sinoptik Rasat Çeşitleri

- Sinoptik gözlemler GMT saat dilimlerine göre 3 er saatte bir olmak üzere günde 8 defa yapılır. GMT'ye göre saat;
 - 00:00 , 06:00, 12:00 ve 18:00 'da yapılan gözlemler **ana sinoptik gözlem**,
 - 03:00, 09:00, 15:00 ve 21:00'da yapılan gözlemler ise **ara sinoptik gözlem** olarak adlandırılır.

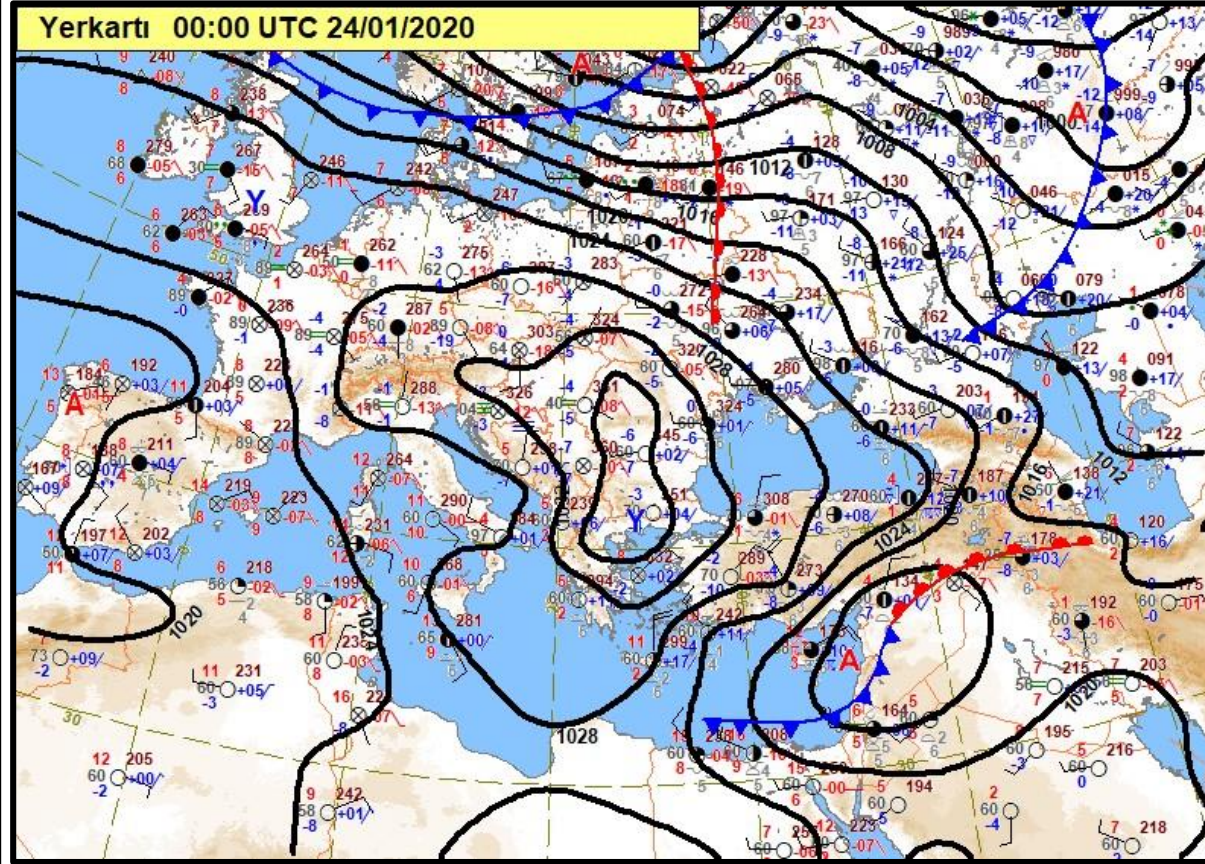
Portolan Haritaları

Karadeniz'i gösteren bir portolan harita

Sinoptik Meteoroloji

- Sinoptik meteoroloji, Dünya'nın önemli bölümüne yayılmış olan geniş bir meteoroloji istasyonu şebekesinin yardımıyla mevcut hava durumunu hazırladığı haritalar üzerinde gösteren ve bu haritalar üzerinden geleceğe dönük hava tahminleri yapan bir disiplindir.
- Meteoroloji istasyonlarının donanım ve yeterli sayıda olduğu yerlerde yapılan rasatlar daha doğru olmaktadır.
- Ülkelerin sosyoekonomik özelliklerine bağlı olarak Dünya'nın her yerinde Meteoroloji İstasyon ağı yeterli değildir.

Kaynak: <https://www.mgm.gov.tr/sondurum/guncel-haritalar.aspx>

Hava Haritaları

- Sinoptik rəsatlardan faydalanılarak Meteoroloji Müdürlükleri tərəfindən üretilən hava haritaları yükselti basınç ilişkisine dayanılarak;
- Yer seviyesi
- 300 hPa
- 500 hPa
- 700 hPa
- 850 hpa olmak üzere 5 farklı seviyede üretilir.
- Yüksek atmosfer gözlemleri her istasyonda yapılamadığı için haritaların seviyesi yükseldikçe istasyon sayısı azalır.

Kaynak:

<https://www.mgm.gov.tr/sondurum/guncel-haritalar.aspx?h=850#sfB>

